

CONV 391/02

NEW VERSION

CONTRIB 136

SAATE

Lähettiläjä: Sihteeristö

Vastaanottaja: Valmistelukunta

Asia: **Valmistelukunnan jäsenten MM. Barnierin ja Vitorinon esitys**
"Vers une meilleure coordination des politiques économiques"

Valmistelukunnan jäsenet MM. Barnier ja Vitorino ovat toimittaneet valmistelukunnan pääsihteerille liitteenä olevan esityksen.

Eurooppa-valmistelukunta**– 7. marraskuuta 2002 –****Parempaan talouspolitiikkojen koordinointiin****Michel Barnier'n ja António Vitorinon kannanotto Eurooppa-valmistelukunnalle**

Talouspolitiikat kuuluvat ja tulevat kuulumaan kansalliseen toimivaltaan. Mutta niiden koordinointi on yhteinen velvollisuus. Velvollisuutta on noudatettava paremmin; siitä ovat selvänä osoituksena viime kuukausina ilmenneet vaikeudet.

Tässä yhteydessä ei kuitenkaan riitä, että pelkästään luodaan pelisäännöt. On myös huolehdittava siitä, että välittäjänä toimivalla taholla on riittävä toimivalta taata pelisääntöjen noudattaminen, ja siitä, että päätöksentekorakenteet mukautetaan tarkoituksenmukaisella tavalla. Tätä varten on tarpeen tehdä joitakin muutoksia perustamissopimukseen.

Talouden hallintoa käsittelevä työryhmä on määrittänyt pääasialliset kysymykset, joista on nyt määrä keskustella valmistelukunnan täysistunnossa. Käsityksemme mukaan on aiheellista käydä lyhyesti läpi syyt, jotka ovat perustamissopimusten mukauttamistarpeen taustalla.

1. Miten taataan yhteisten velvollisuuksien parempi noudattaminen?

Kyse ei ole siitä, että otetaan kantaa yhteisten sääntöjen *luonteeseen*. Tämän kysymyksen tiimoilta käydään keskusteluja, mutta keskustelujen lopputuloksesta riippumatta voidaan todeta, että yksi seikka on varma: talous- ja rahaliitto tarvitsee toimiakseen yhteistä kurinalaisuutta sekä koordinointia. Tehdyistä sitoumuksista on pidettävä kiinni.

Nykyisin komissio antaa neuvostolle pelkästään suosituksia *talouspolitiikan laajoja suuntaviivoja* sekä vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisia *varoituksia* varten. Neuvosto voi helposti muuttaa suositusten sisältöä.

On tarpeetonta korostaa, miten vaikeaa jonkin hallituksen edustajan voi olla varoittaa neuvostoon kuuluvaa kollegaansa. Tilanne kannustaa kompromisseihin, jotka vaikuttavat talouspolitiikkojen koordinoitimekanismien uskottavuuteen.

Komissio suosittelee, että näitä suosituksia muutettaisiin vastaisuudessa siten, että annettaisiin *ehdotuksia* talouspolitiikan laajoiksi suuntaviivoiksi sekä vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisiksi varoituksiksi. Toisin sanoen näiden ehdotusten muuttamiseen tarvittaisiin komission hyväksyntä, jollei neuvosto päättä yksimielisesti muuttaa niitä. Tämä on perustamissopimuksen mukainen tavanomainen menettelytapa.

Tämä mukautus tarjoaisi seuraavat edut:

- Komissiolle annettaisiin keinot taata, että kaikki jäsenvaltiot noudattavat sääntöjä.
- Poliittikkojen toteuttaminen ja johdonmukaisuus säilyisi luonteeltaan yhteisöllisenä.

2. Miten varoitukset annetaan?

Talouden hallintoa käsittelevä työryhmä on yleisesti todennut tarkoituksenmukaiseksi, että komissio voi antaa itsenäisesti ensimmäisen varoituksen jäsenvaltiolle, jossa on liiallisen alijäämän vaara.

Päätöksenprosessin tehokkuuden takaamiseksi on myös aiheellista, että kyseessä oleva jäsenvaltio suljetaan varoituksia koskevan äänestyksen ulkopuolelle.

Nykyisessä perustamissopimuksessa on jo vastaava äänestyksen ulkopuolelle jättämistä koskeva määräys. Se koskee tilanteita, joissa neuvoston on vaadittava valtiota korjaamaan liiallinen alijäämä. Tämä täsmennys on kuitenkin jätetty mainitsematta varoituksia koskevan äänestyksen yhteydessä. On selvää, että kyseessä oleva valtio vastustaa yleensä varoituksia. Äänestyksen ulkopuolelle jättäminen on johdonmukaista, jotta vältetään saman osapuolen toiminen sekä tuomarina että asianosaisena. Menettely olisi myös oikeudenmukaisempi: on todettava, että väestömääriltään suurimmat valtiot voivat äänen painottamisen vuoksi välttyä varoituksilta helpommin kuin muut valtiot, sillä niiden on helpompi muodostaa yhteenliittymä ja saada siten aikaan päätöksen estävä

määrävähemmistö. Oikeudenmukaisuus ja tehokkuus ovat kaksi varteenotettavaa perustetta, joiden vuoksi perustamissopimuksen määräyksiä olisi tämän kysymyksen osalta mukautettava.

3. Miten järjestetään euroalueeseen kuuluvien jäsenvaltioiden välinen päätöksenteko?

Euroalueen rajojen olisi luontevaa olla samat kuin unionin rajat. Tämän luonnollisen tavoitteen saavuttamiseen kuluu kuitenkin todennäköisesti monia vuosia, koska useat jäsenvaltiot eivät vielä kuulu euroalueeseen ja koska euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden määrä lisääntyy laajentumisen myötä.

Tämän kysymyksen osalta on voitava kuvitella, mitkä ovat toimintarajoitteet noin kolmekymmentä jäsenvaltiota käsittävässä unionissa. Nykyiset päätöksentekomekanismit eivät yksinkertaisesti ole sopivia euroalueen tarpeisiin. On järkevää antaa euroalueen valtioille valtuudet päättää keskenään euroon liittyvistä kysymyksistä.

Status quo johtaisi lamaanumiseen. Unionissa on vuonna 2004 enemmän euroalueen ulkopuolisia valtioita kuin euroalueeseen kuuluvia valtioita. Eurooppa-neuvoston vuonna 1997 perustama euroryhmä on yksinomaan epävirallinen keskustelufoorumi, joka käsittää euroalueen valtiot. Euroryhmä on kieltämättä hyödyllinen, ja se voi jatkaa toimintaansa epävirallisena keskustelufoorumina. Ainoastaan neuvosto (Ecofin) voi kuitenkin nykyisen perustamissopimuksen mukaan tehdä päätöksiä. Jotta voidaan käsitellä esimerkiksi kysymyksiä, jotka koskevat euroalueen sisällä ilmeneviä liiallisia alijäämiä, valuuttapolitiikkaa koskevia näkökohtia, niihin jäsenvaltioihin liittyviä päätöksiä, jotka haluavat siirtyä euroon, tai euroaluetta koskevaa *talouspolitiikan laajojen suuntaviivojen* osuutta, komissio suosittelee, että perustetaan "euroalueen Ecofin-neuvosto". Se koostuisi ainoastaan euroalueen jäsenvaltioiden valtiovarainministereistä, ja sillä olisi päätösvalta samaa valuuttaa käyttävien jäsenvaltioiden yhteistä etua koskevilla aloilla.

4. Miten euroalue olisi edustettuna kansainvälisissä rahoituslaitoksissa?

Euro on nykyisin maailman toiseksi tärkein valuutta, ja euroalue muodostaa maailman toiseksi suurimman taloudellisen ja kaupallisen mahdin.

Euroopan unioni ei kuitenkaan saa siitä kaikkia mahdollisia etuja kansainvälisellä tasolla. Euron kansainvälistä edustusta koskeva kysymys on itse asiassa edelleen ratkaisematta. Esimerkiksi G7-ryhmän kokouksissa (valtiovarainministerit) euroryhmän puheenjohtajana toimiva valtio – jollei puheenjohtaja ole G7-ryhmään kuuluva valtio – ja EKP ovat mukana vain joissakin keskusteluosuuksissa. Komissio osallistuu näihin keskusteluihin vielä vähäisemmässä määrin. Se on mukana ainoastaan sellaisissa esityslistan osioissa, jotka koskevat esimerkiksi rahanpesun vastaista toimintaa tai terrorismin rahoituksen torjuntaa.

Kansainvälisen valuuttarahaston osalta ainoa merkittävä vuoden 1999 jälkeinen muutos koski tarkkailijan aseman myöntämistä EKP:lle. Luonnollisesti puheenjohtajavaltion kanta kansainvälisiin keskusteluihin laaditaan nykyisin yhteisesti, mutta se perustuu usein kompromissiin, minkä vuoksi unioni ei pysty antamaan kollektiivisesti osoitusta riittävästä aloitevaltuuksista ja -valmiuksista.

Valmistelukunnan olisi tutkittava, millä keinoin tämä kysymys voitaisiin ratkaista pragmaattisesti ja jo nykyisen perustamissopimuksen 111 artiklan mukaisella tavalla, jotta voitaisiin päättää euron kansainvälisestä edustuksesta ja yhteisön kannasta.
